

PSİKANALİTİK PSİKOTERAPİLER: TEMEL KAVRAMLAR, KURAMLAR VE YÖNTEMLER

HAZIRLAYAN
TÜRKİYE PSİKİYATRİ DERNEĞİ
PSİKANALİTİK PSİKOTERAPİLER BİLİMSEL ÇALIŞMA BİRİMİ

EDİTÖR
ALİ ALGIN KÖŞKDERE

EDİTÖR YARDIMCILARI
AYÇA GÜRDAL KÜEY
MİNE ÖZMEN
TALAT PARMAN
NİLGÜN TAŞKINTUNA
RAŞİT TÜKEL

TÜRKİYE PSİKİYATRİ DERNEĞİ YAYINI

Psikanalitik Psikoterapiler: Temel Kavramlar, Kuramlar ve Yöntemler

© Türkiye Psikiyatri Derneği (Tanıtım için yapılacak alıntılar dışında Türkiye Psikiyatri Derneği'nin yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.)

ISBN: 978-605-62537-1-3

Hazırlayan

Türkiye Psikiyatri Derneği, Psikanalitik Psikoterapiler Bilimsel alıřma Birimi

Editör

Ali Algın Köşkdere

Editör Yardımcıları

Ayça Gürdal Küey

Mine Özmen

Talat Parman

Nilgün Taşkıntuna

Raşit Tükel

Kapak Tasarımı: Bülent Bilgili

Kapak Görseli: <http://www.quotationsbook.com>

2. Baskı: Kasım 2024, Ankara

Tasarım ve Uygulama:

BAYT Bilimsel Araştırmalar Basın Yayın ve Tanıtım Ltd. şti.

Ziya Gökalp Cd. 30/31 06420 Kızılay, Ankara

Tel:0312 431 30 62

Baskı:

Sözkesen Matbaacılık San. ve Tic. A. ř.

İvedik Organize Sanayi 1518, Sk., Mat-Sit İř Merkezi

No:2/40, Yenimahalle-Ankara

Tel:(0-312) 395 21 10

Matbaa Sertifika No: 49363

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

I. PSİKANALİTİK PSİKOTERAPİ YÖNTEMLERİ

1. Psikanaliz, *Dr. Talat Parman* 15
2. Psikanalitik Psikoterapi, *Dr. Ali Algin Köşkdere* 19
3. Dinamik Psikoterapi, *Dr. Evrim Erten* 25
4. Destekleyici Psikoterapi, *Dr. Demet Güleç Öyekçin* 33
5. Açıklayıcı Psikoterapiler, *Dr. Neşe Direk* 40
6. Çocuk ve Ergen Psikanalizi, *Dr. Türkay Demir* 43
7. Psikanalitik Aile Terapisi, *Yeşim Korkut* 51
8. Klinikte Psikanaliz, *Dr. Peykan G. Gökalp* 59
9. Psikanalitik Yönelimli Etkileşimsel Grup Psikoterapisi, *Dr. Celal Odağ* 62

II. PSİKANALİTİK KURAMLAR VE KURAMCILAR

10. Sigmund Freud (1856-1939), *Dr. Raşit Tükel* 75
11. Anna Freud (1895-1982) ve Benlik Psikolojisi, *Dr. Sibel Mercan* 89
12. Melanie Klein (1882-1960), *Burçin Alsancak Sönmez* 95
13. Donald W. Winnicott (1896 - 1971), *Burçin Alsancak Sönmez* 98
14. Margaret (Schoenberg) Mahler (1897-1985) ve
Ayrılma Bireleşme Kuramı, *Dr. Ayten Dursun Sökücü* 101
15. Erik Erikson (1902-1994) ve Yaşamın Sekiz Evresi, *Dr. Ferhan Dereboy* 105
16. Carl Gustav Jung (1875-1961) ve
Analitik Psikoloji Okulu, *Dr. M. Bilgin Saydam* 118
17. Alfred Adler (1870-1937), *Mine Karagözoğlu* 130
18. Wilfred Ruprecht Bion, *Dr. Ayla Yazıcı* 135
19. William Ronald Dodds Fairbairn (1889 – 1964), *Aslı Day* 139
20. René Árpád Spitz, *Dr. Türkay Demir* 144
21. John Bowlby (1907-1990) ve Bağlanma Kuramı, *Dr. Mine Özmen* 150

22. Jacques Lacan (1901-1981), Çağdaş Psikanalizin Avrupalı Yorumcusu, <i>Dr. Talat Parman</i>	155
23. Heinz Kohut (1913-1981) ve Kendilik Psikolojisi, <i>Dr. Sermin Kesebir</i>	161
24. Otto F. Kernberg (1923-) ve Nesne İlişkileri Kuramı, <i>Dr. Ayten Dursun Sökücü</i>	164
25. Masterson ve Yaklaşımına Genel Bir Bakış, <i>Dr. Tabir Özakkaş</i>	168

III. PSİKANALİTİK PSİKOTERAPİDE ÖNEMLİ KONULAR

26. Nedensellik, <i>Dr. Gamze Özçürümez</i>	181
27. Çatışma ve Kaygı, <i>Dr. Gamze Özçürümez</i>	185
28. Travma, <i>Dr. Gamze Özçürümez</i>	191
29. Psikoseksüel Gelişim Evreleri, <i>Dr. Gamze Özçürümez</i>	198
30. Ensest Yasağı ve Ödipus, <i>Neslihan Zabcı</i>	204
31. İlkel Savunma Düzenekleri, <i>Dr. Raşit Tükel, Dr. Seda Şahin</i>	212
32. Gelişmiş Savunma Düzenekleri, <i>Dr. Raşit Tükel</i>	221
33. Özdeşim, <i>Dr. Vehbi Keser</i>	230
34. Kimlik ve Kişilik Gelişimi, <i>Dr. Ferhan Dereboy</i>	233
35. Düşünce, Dil ve Simgeler, <i>Dr. Ayşegül Sütçü</i>	250
36. Belirti, <i>Dr. Vehbi Keser</i>	255
37. Cinsellik, Sevgi ve Aşk, <i>Dr. Didem Aksüt Dönmez</i>	259
38. Saldırganlık, <i>Dr. Verda Tüzer</i>	264
39. Narsisizm, <i>Dr. Sevil Kural</i>	270
40. Yaratıcılık, <i>Dr. Ayşegül Sütçü</i>	278
41. Okullarda Ruh Sağlığı ve Psikiyatri: Psikanalizin Katkısı, <i>Alper Şahin</i>	282

IV. PSİKOPATOLOJİ

42. Psikoz ve Psikoterapisi, <i>Dr. Ferhan Dereboy</i>	287
43. Sınır Durumlar, <i>Dr. Ayten Dursun Sökücü</i>	299
44. Nevrotik Depresyon, <i>Dr. Levent Tokuçoğlu</i>	310
45. Takıntılı Nevroz, <i>Mine Karagözoğlu</i>	315

46. Histerik Nevroz, <i>Derya Kulu</i>	320
47. Mazoşizm, <i>Dr. Saltuk Dönmez</i>	325
48. Bağlımlılık, <i>Dr. Defne Tamar Gürol</i>	328
49. Dissosiyatif Durumlar, <i>Dr. İlker Özyıldırım</i>	334
50. Kaygı Bozuklukları, <i>Dr. Peykan G. Gökalp</i>	346
51. Yeme Bozuklukları, <i>Dr. Ayça Gürdal Küey</i>	356
52. Psikosomatik, <i>Tevfika İkiz Tunaboğlu</i>	360
53. Sapkınlıklar, <i>Pınar Padar</i>	365

V. PSİKANALİTİK PSİKOTERAPİDE TEKNİK KONULAR

54. Terapötik İlişki ve Sınır Sorunları, <i>Dr. Işıl Vahip</i>	373
55. Psikanalitik Psikoterapi Eğitiminde Süpervizyon, <i>Dr. Peykan G. Gökalp</i>	381
56. İlk Görüşme, <i>Dr. Serpil Vargel</i>	384
57. Öykü Alma ve Formülasyon, <i>Dr. Serpil Vargel</i>	387
58. Psikanalitik Çerçeve, <i>Dr. Talat Parman</i>	390
59. Eşduyum, <i>Dr. Serpil Vargel</i>	395
60. Derinlemesine Çalışma, <i>Şeyda Sunar Postacı</i>	397
61. Açıklığa Kavuşturma ve Yüzleştirme, <i>Dr. Nilgün Taşkıntuna</i>	402
62. Yorumlama, <i>Tevfika İkiz Tunaboğlu</i>	406
63. Görü/İçgörü, Öngörü, Sezgi, Eşduyum ve Ruhsal Değişim, <i>Dr. Celal Odağ</i>	409
64. Analitik Tutum, <i>Dr. Ali Algin Köşkdere</i>	416
65. Psikoterapötik İşbirliği, <i>Özge Doğanavşargil-Baysal</i>	421
66. Serbest Çağrışım ve Dalgalı Dikkat, <i>Dr. Talat Parman</i>	424
67. Düşler ve Çözümlemesi, <i>Dr. Vehbi Keser</i>	428
68. Direnç, <i>Dr. Volkan Topçuoğlu</i>	432
69. Aktarım ve Aktarım Nevrozunu, <i>Ayşenur Bay Aytakin</i>	438
70. Karşı Aktarım, <i>Dr. Ayça Gürdal Küey</i>	443

KİTAPTA GEÇEN YABANCI KELİMELERİN TÜRKÇE KARŞILIKLARI . . . 446

YAZARLAR

AYŞENUR BAY AYTEKİN

Psikanalist adayı, Uzman Psikolog, İstanbul Psikanaliz Derneği üyesi.

ASLI DAY

Psikanalist Adayı, Yetişkinlerle Çalışan Klinik Psikolog.

TÜRKAY DEMİR

Psikiyatri Doçenti, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Çocuk Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD.

FERHAN DEREBOY

Psikiyatrist, Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD.

NEŞE DİREK

Psikiyatrist, Erasmus Tıp Fakültesi Psikiyatrik Epidemiyoloji Bölümü.

ÖZGE DOĞANAVŞARGİL-BAYSAL

Psikoterapist, Psikiyatrist, Akdeniz Üniversitesi Psikiyatri AD.

DİDEM AKSÜT DÖNMEZ

Psikanalist Adayı, Psikiyatrist, İstanbul Psikanaliz Derneği üyesi.

SALTUK DÖNMEZ

Psikanalist Adayı, Çocuk Ve Ergen Psikiyatristi, İstanbul Psikanaliz Derneği üyesi.

EVRİM ERTEN

Psikanalist Adayı, Psikiyatrist, İstanbul Psikanaliz Derneği üyesi. Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi, 3. Psikiyatri Servisi

PEYKAN G. GÖKALP

Psikanalist Adayı, Psikiyatrist, Maltepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri AD.

DEFNE TAMAR GÜROL

Psikanalist Adayı, Psikiyatrist, İstanbul Psikanaliz Derneği üyesi.

YEŞİM KORKUT

Psikanalist Adayı, Yetişkinlerle Çalışan Doçent Klinik Psikolog, IPA-PSIKE üyesi, Bahçeşehir Üniversitesi.

MİNE KARAGÖZOĞLU

Psikanalist Adayı, Klinik Psikolog, İstanbul Psikanaliz Derneği üyesi.

SERMİN KESEBİR

Psikiyatri Doçenti, Erenköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi.

VEHBİ KESER

Psikanalist, Psikiyatrist, İstanbul Psikanaliz Derneği üyesi.

ALİ ALGIN KÖŞKDERE

Psikanalist adayı, Psikiyatrist, İstanbul Psikanaliz Derneği üyesi.

DERYA KULU

Psikanalist Adayı, Psikiyatrist.

AYÇA GÜRDAL KÜEY

Psikanalist, Psikiyatrist.

SEVİL KURAL

Psikanalist, Psikiyatrist.

SİBEL MERCAN

Psikanalist Adayı, Psikiyatri Doçenti, İstanbul Psikanaliz Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Derneği (Psike İstanbul) üyesi. Amerikan Hastanesi.

CELAL ODAĞ

Psikanalist, Psikiyatri Doçenti, Halime Odağ Vakfı.

DEMET GÜLEÇ ÖYEKÇİN

Psikiyatrist, 18 Mart ÜTF Psikiyatri AD.

TAHİR ÖZAKKAŞ

Psikiyatrist

GAMZE ÖZÇÜRÜMEZ

Psikiyatrist, Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı

MİNE ÖZMEN

Psikanalist, Psikiyatrist, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Psikiyatri AD.

İLKER ÖZYILDIRIM

Psikanalist Adayı, Psikiyatrist, İstanbul Psikanaliz Derneği üyesi.

PINAR PADAR

Psikanalist Adayı, Uzman Psikolog, İstanbul Psikanaliz Derneği üyesi.

TALAT PARMAN

Formatör Psikanalst, Psikiyatri Doçenti, Paris Psikanaliz Kurumu ve İstanbul Psikanaliz Derneği üyesi, İstanbul Üniversitesi Çocuk Sağlığı Enstitüsü Adolesan Bilim Dalı öğretim üyesi.

ŞEYDA SUNAR POSTACI

Psikanalst Adayı, Uzman Psikolog.

M. BİLGİN SAYDAM

Psikiyatrist, I.Ü. İstanbul Tıp Fakóltesi, Psikiyatri AD.

ALPER ŞAHİN

Yardımcı Doçent Doktor, Maltepe Üniversitesi Eğitim Fakóltesi.

SEDA ŞAHİN

Psikanalst Adayı, Psikiyatrist, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakóltesi Psikiyatri AD.

AYTEN DURSUN SÖKÜCÜ

Psikanalst Adayı, Psikiyatrist.

BURÇİN ALSANCAK SÖNMEZ

Psikanalst Adayı, Klinik Psikolog Dr.

AYŞEGÜL SÜTÇÜ

Psikanalst Adayı, Psikiyatrist.

NİLGÜN TAŞKINTUNA

Psikanalst, Psikiyatri Profesörü, Başkent Üniversitesi Tıp Fakóltesi Hastanesi, Psikiyatri AD.

LEVENT TOKUÇOĞLU

Psikiyatrist

VOLKAN TOPÇUOĞLU

Psikanalst Adayı, Psikiyatri Doçenti. Marmara Üniversitesi Tıp Fakóltesi Erişkin Psikiyatrisi AD.

TEVFİKA İKİZ TUNABOYLU

Psikanalst, Paris Psikanaliz Kurumu ve İstanbul Psikanaliz Derneği üyesi. İstanbul Üniversitesi Psikoloji Bölümü öğretim üyesi.

RAŞİT TÜKEL

Psikiyatri Profesörü, I.Ü. İstanbul Tıp Fakóltesi Psikiyatri AD.

VERDA TÜZER

Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi, 1. Psikiyatri Kliniđi

IŞIL VAHİP

Psikanalist, Psikiyatrist. E.Ü.T.F. Psikiyatri A.D. Psikoterapi Birimi Emekli Öğretim Üyesi.

SERPİL VARGEL

Psikiyatrist

AYLA YAZICI

Psikanalist, Psikiyatrist, İstanbul Psikanaliz Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Derneği (Psike İstanbul) üyesi, Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi.

NESLİHAN ZABCI

Psikanalist Adayı, Klinik Psikolog Dr.

ÖNSÖZ

Psikanaliz ve psikanalitik psikoterapiler son on yılda ülkemizde önemli gelişmeler kaydetti. Psikanaliz hızla kurumsallaşıyor ve ülkemizdeki psikanalist sayısı her geçen gün artıyor. Bu süreçte birçok kitap çevirisi yapıldı ve psikanalizi tanıtan ve anlatan kitaplar yayınlandı. İstanbul Psikanaliz Derneği, İstanbul Psikanaliz Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Derneği, Halime Odağ Vakfı, Bağlam Yayınları, Metis Yayınları gibi kurumlar, Freud'un eserlerinin çevirilerini yapan yayınevleri, psikanaliz ve psikanalitik psikoterapi için birçok kaynak eser sundular, sunmaya devam etmekte. Ama hala bu alanda eksiklerimiz çok fazla.

Psikanaliz ve psikanalitik psikoterapi, bir psikiyatristin klinik pratiğinde önemli katkıları olabilecek psikoterapi yöntemleridir. Hastanın iç dünyasının ve davranışlarının anlaşılmasında, dolayısıyla tanısının konulmasında ve tedavi sürecinde psikiyatriste sağladıkları avantajlar çok fazladır. Asistanlığım sırasında hem merak ederek hem de mesleğim için yararlı olacağına inanarak yöneldiğim psikanaliz, daha sonra klinik çalışmamda beklediğimden çok daha büyük bir katkı sağladı. Tahmin ettiğimden daha fazla yararlandığım bu alandan diğer meslektaşlarımla ve psikiyatri asistanlarının da yararlanmasını istemekteyim. Bu alandaki eğitim çalışmaları her geçen gün artmasına rağmen hala olması gerekenin gerisinde. Türkiye Psikiyatri Derneği de bu alandaki eksiklikleri gidermek için son yıllarda ciddi çalışmalar başlattı, psikoterapi alanında eğitim programları düzenledi. Fakat psikanaliz diğer psikoterapi yöntemlerinden farklı ve uzun bir eğitim süreci gerektirdiğinden, psikanaliz eğitimi vermek Türkiye Psikiyatri Derneği gibi bir kurum için mümkün değil.

Bu kitap, Türkiye Psikiyatri Derneği Psikanalitik Psikoterapiler Bilimsel Çalışma Birimi üyelerinin değerli katkılarıyla hazırlandı. Ülkemizde psikanaliz uygulamasının gelişmesinde emeği olan, birimize üye olmayan bazı bilim insanları da desteklerini esirgemediler, çalışmamıza katıldılar. Amacımız bu alanda eğitim alacaklara, bu alana ilgi duyanlara bir kaynak yaratmaktır. Kitapta bu alanla ilgili birçok konunun ele alındığını göreceksiniz. Psikanalitik psikoterapilere genel bir bakışla birlikte, yeni başlayanların merak edebilecekleri, ilk aşamada bilinmesi gerekenleri toparlayan bir eser gün yüzüne çıktı. Elinizdeki kitabın, bu yönüyle yeni başlayanlar için öğrenmede kolaylık sağlayacağını ve bir dil birliği oluşturacağını düşünüyorum.

Kitap hazırlanırken Türkiye Psikiyatri Derneği'nin asistan eğitimi için oluşturduğu amaçlar ve ilkeler esas alındı. Özellikle psikanalitik psikoterapi alanında bilgi sahibi olmak isteyen psikiyatri asistanlarına yönelik olarak hazırlanan bu kitap, çalışma birimimizin planladığı eğitim programlarının da ilk adımıdır. Önümüzdeki günlerde derneğimizin uygulamaya koyacağı eğitim programlarında asistanlarımıza ve eğitimcilere yardımcı olacak, kılavuzluk edecektir. Bu eğitim programları ile ancak psikanalizin ve psikanalitik psikoterapinin tanıtılması, pratiğinin gösterilmesi ve temel bilgilerin verilmesi amaçlanmaktadır. Çünkü hem psikanaliz hem psikanalitik psikoterapi yapabilir hale gelmek için psikanalizden geçmek, kuramsal bilgiye hâkim olmak ve birebir süpervizyon çalışması yapmak şarttır. Bu üç aşamadan geçilmediğinde "psikanalitik" bir psikoterapi uygulamaya koymak mümkün değildir. Bu aşamalardaki –hatta bu aşamalara psikanaliz eğitimi bittikten sonra yapılacak akran süpervizyonu da eklenebilir- eksiklikler; psikoterapi uygulamasını güdükleştirecek, yüzeyselleştirecek ve entelektüel bir uğraşa dönüştürecektir.

Türkiye Psikiyatri Derneği Merkez Yönetim Kuruluna, Psikanalitik Psikoterapiler Bilimsel Çalışma Biriminin tüm üyelerine, bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri çabalar ve destekler için çok teşekkür ederim. Bu kadar geniş çaplı bir eser ancak böyle uyumlu çalışan bir topluluk tarafından ortaya çıkarılabildi. Bu açıdan bilimsel çalışma birimimizin örnek bir yapıt ve örnek bir çalışma ortaya çıkardığına inanıyorum.

Psikanalitik Psikoterapiler Bilimsel Çalışma Birimimizin koordinatörü ve editör yardımcısı Nilgün Taşkıntuna, editör yardımcıları Ayça Gürdal Küey, Mine Özmen, Raşit Tükel ve Talat Parman titizlikle çalıştılar ve çok emek harcadılar. Deneyimlerini ve bilgilerini paylaşmaktan hiçbir zaman kaçınmamaları, daha iyi ve daha yararlı bir yayın ortaya koymak için fedakârca çalışmaları ile tüm psikiyatri camiasına ve psikiyatri asistanlarına örnek olduklarına inanıyor, hepsine çok teşekkür ediyorum.

Son olarak psikanalizin yaygınlaşmasında emeği geçen Ulviye Etaner, Leyla Zileli, Orhan Öztürk, Vamık Volkan, Celal Odağ gibi öncü hocalarımıza, psikanaliz derneklerinin oluşmasında ve psikanaliz uygulamasının yaygınlaşmasında emeği geçen psikanalistlere şimdiye kadar yaptıkları tüm çalışmalar için hepimizin minnettar olduğumuzu da belirtmek isterim.

Dr. Ali Algın Köşkdere
Eylül 2011

BÖLÜM I
PSİKANALİTİK PSİKOTERAPİ YÖNTEMLERİ

PSİKANALİZ

1

DR. TALAT PARMAN

Tanımı

Psikanaliz, kurucusu Sigmund Freud tarafından 1922’de yapılan tanıma uygun olarak “diğer yöntemlerle ulaşılamayan zihinsel süreçleri araştırmakta kullanılan bir yöntem, bu araştırmayı temel alarak ruhsal hastalıkların tedavisinde kullanılan bir teknik ve bu yolla elde edilen ruhsallıkla ilgili kavramlardan oluşan ve bir bilimsel disiplin oluşturan bilgi birikimi” olarak tanımlanabilir.

Burada vurgulanması gereken nokta, psikanalizin bunlardan yalnızca biriyle tanımlanamayacağı, ancak üçünün birbirini tamamladığında psikanalizden söz edilebileceğidir. Diğer bir deyişle psikanalizi yalnızca bir araştırma yöntemi olarak görmek bu araştırmadan elde edilen verileri yeterince değerlendirmemek demek olacaktır. Öte yandan psikanalizin tedavi ediciliğini ön plana çıkarmak, onu hekimliğin alanına hapsedmek anlamına gelecektir. Psikanalizin bir araştırma yöntemi olmasını ve klinik uygulamasını bir kenara atıp psikanalizi yalnızca insan üzerine bir düşünme sistemi olarak ele almak da onu oldukça eksik yorumlamak demek olacaktır.

Sigmund Freud ilk kez 1896’da Fransız Nöroloji dergisinde yayınladığı bir yazısında kullandığı ve bir neolojizm olan psikanaliz sözcüğünü neden seçtiğini açıklarken, psikanalistin uğraşısıyla kimyagerin çalışması arasında bir benzerlik kurar. Freud’a göre psikanalist analizin belirtisini, ona neden olan karmaşaları ve dirençleri ortaya çıkarmak için ayrıştırmalıdır, yani analiz etmelidir. Ancak Freud psikanalisti uyarır, yalnızca hastasının ruhsal karmaşalarını oluşturan unsurları ortaya koymayı amaçlamasını ve bununla yetinmesi gerektiğini, analizden uzaklaşarak bir senteze yönelmemesini öğütler.

Freud, öte yandan psikanalizin kuramsal olarak çocuksu cinselliğin ve bilinçdışının varlığının kabulüne dayandığını ve uygulamada ise ona özgül olanın analizin serbest çağrışımında bulunması ve analistin de onu dalgalı bir dikkatle dinlemesi ve aktarım karşı aktarım dinamiğini analiz etmesi olduğunu belirtmiştir. Bunlar psikanalizin olmazsa olmaz koşullarıdır.

Doğuşu

1856 Frieberg doğumlu olan Sigmund Freud, ailesinin göç etmesi nedeniyle 1860’dan Naziler tarafından tehdit edilip Londra’ya kaçmak zorunda kaldığı 1938 tarihine kadar